

РОЗДІЛ 3

Джерела фінансування проєктів в енергетиці

Україна зіткнулася з масштабним викликом у вигляді значних втрат енергетичних потужностей внаслідок регулярних ракетних ударів росії по ключових об'єктах енергетичної інфраструктури. **Відновлення та диверсифікація можливостей генерації електричної та теплової енергії є одним із найважливіших завдань для України сьогодні.** Для реалізації цього завдання необхідно залучити значні фінансові ресурси та ефективно використовувати інструменти й програми як міжнародних фінансових інституцій, так і українських банків.

Найбільша діюча програма фінансування для українського бізнесу – **Ukraine Investment**

Framework (UIF) від Європейського Союзу обсягом €9.3 млрд, яка є складовою програми Ukraine Facility (Pillar II). Підтримка та розвиток енергетичного сектору є одним з головних пріоритетів Уряду України, тому компанії можуть скористатися фінансуванням UIF для реалізації енергетичних проєктів в Україні.

Для реалізації **великих проєктів** з бюджетом **понад \$10 млн** компанії можуть залучити фінансування від IFI/DFI, для **середніх проєктів** з бюджетом **від \$3 до \$10 млн** – від DFI та частково українських банків, а для **невеликих проєктів** з бюджетом **до \$3 млн** – скористатися фінансуванням від українських банків.

Мапа програм фінансування українського бізнесу, зокрема проєктів в енергетичному секторі

Детальна інформація щодо UIF та доступних програм фінансування представлена у Практичному посібнику "Фінансові інструменти для бізнесу в Україні", підготовленому KSE Institute спільно з Міністерством економіки України, за посиланням: <https://investportalua.com>

3.1. Програми фінансування від EFI та напрями проєктів в енергетичному секторі

Фінансування в рамках UIF вже доступно для українських компаній через 5 Eligible Financial Institutions (EFI) – 3 IFI та 2 DFI, в рамках Фази 1 обсягом €1.4 млрд. Ці програми передбачають:

- **Надання гарантій** (зниження вимог щодо застави, можливість отримати більші суми фінансування, можливість отримати фінансування тим компаніям, які раніше не відповідали критеріям через високі ризики чи знецінення застави).
- **Гранти для змішаного фінансування** (зниження вартості кредитів).
- **Технічну допомогу.**

Фінансові продукти в програмі UIF, які реалізуються через українські банки, **можуть бути поєднані з іншими програмами та продуктами** (грантами, програмою 5-7-9 тощо), що забезпечує для компаній більш сприятливі умови для отримання фінансування. В рамках Фази 1 UIF фінансування отримали ЄІБ, ЄБРР, IFC, KfW та BGK, які здійснюють фінансування проєктів в Україні напряму (для проєктів з бюджетами понад \$10 млн) або через український банківський сектор.

Всі зазначені EFI визначають **енергетичний сектор як один із пріоритетних для інвестування** та, залежно від стратегічних цілей, фінансують проєкти як публічного, так і приватного сектору²⁷.

Пріоритетні напрями EFI в енергетиці в рамках Фази 1 UIF

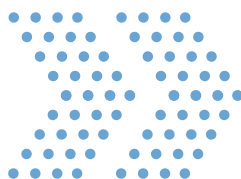
EFI	Пріоритетні напрями в енергетиці	Історична структура фінансування
European Bank for Reconstruction and Development	Інвестиції в стабілізацію та відновлення електричної мережі України та просування ВДЕ	
European Investment Bank	Інвестиції для стабілізації та модернізації електричної мережі України, а також підтримки ВДЕ та енергоефективності	
International Finance Corporation	Підтримка важливої інфраструктури, зокрема ВДЕ	
KfW Bank aus Verantwortung	Інвестиції в стабілізацію та відновлення електромереж України та розвиток ініціатив з ВДЕ	
BGK Polski Bank Rozwoju	Інвестиції в енергетичну безпеку, насамперед в установки ВДЕ, що задовольняють потреби в надійній і сталій енергетиці в Україні, а також встановлення ВДЕ на суші та на морі, підтримка розвитку сталої енергетики в Україні	

 фінансування проєктів приватного сектору

 фінансування проєктів публічного сектору

Джерело: аналіз KSE Institute

Більшість затверджених програм в рамках Фази 1 UIF зосереджені, зокрема, на фінансуванні енергосектору. Поєднання цих програм з продуктами українських банків може сприяти акумулюванню

до **€1.7** млрд

потенційного фінансування у найближчі роки

²⁷ - <https://profi.gov.ua>

Потенційний обсяг фінансування від реалізації програм Фази 1 UIF (гарантії, змішане фінансування, гранти)

EFI	Назва програми	Напрями/проекти в енергетиці	Потенційне фінансування для проектів, € млн
ЄБРР	Financial Inclusion	<ul style="list-style-type: none"> Фінансування проектів МСП щодо енергетичної безпеки та відновлювальної енергетики через українські банки 	160 (2024-2025)
ЄБРР	Hi-Bar	<ul style="list-style-type: none"> Вітрова електростанція (120-150 МВт) Проекти сонячної енергетики (150 МВт) Сховище для батарей (~20 МВт) Установка для виробництва біопалива 	549 (2024-2025)
IFC	Better Future Programme	<ul style="list-style-type: none"> Розробка та будівництво ВЕС (215 МВт) та системи зберігання електроенергії 150 МВт ВЕС на заході України 40 МВт проект УЗЕ для вітрової генерації 	370 (2024) 400 (2025)
KfW	Green Growth Fund (GGF)	<ul style="list-style-type: none"> Фінансування МСП через українські банки (Ощадбанк, Укресімбанк) для придбання енергетичного обладнання 94 МВт розподілених СЕС на заході України Понад 2 ГВт ВЕС, СЕС та УЗЕ Проект будівництва СЕС потужністю 44 МВт. 	40 (2024) 100 (2025)
KfW	Reconstruction and rehabilitation of the electricity transmission infrastructure	<ul style="list-style-type: none"> Відновлення / заміна пошкодженого обладнання на підстанціях Захисні конструкції для підстанцій Надзвичайні заходи / постачання обладнання 	100 (2024)
ЗАГАЛОМ доступно для приватних та публічних проектів в енергетиці			до 1 719 (2024-2025)

Джерело: Дані EFI, аналіз Міністерства економіки України, аналіз KSE Institute

Варто зазначити, що більшість міжнародних фінансових інституцій активно здійснюють **пряме кредитування українських компаній** та підтримують проекти, пов'язані зі сталим розвитком, зокрема в

сфері енергетики. Вимоги EFI для залучення прямого кредитування частково збігаються з вимогами, що висуваються українськими банками до позичальників, проте існують певні особливості.

Базові критерії та вимоги провідних EFI до позичальників з України для отримання прямого кредитування

Критерії	Базові вимоги			
	ЄБРР	ЄІБ	IFC	KfW
Тип проекту	Проекти в приватному секторі, а також деякі проекти в державному секторі, які сприяють розвитку приватного сектору	Проекти в державному та приватному секторах, які відповідають критеріям відповідності ЄІБ	Проекти приватного сектору, які технічно обґрунтовані, корисні для місцевої економіки та відповідають екологічним і соціальним стандартам	Проекти, які відповідають пріоритетам розвитку країни-партнера та Уряду Німеччини
Типовий розмір кредиту	Кредити від €3 млн до €250 млн, середній розмір кредиту - €25 млн	Кредити для державного сектору від €25 млн для одного проекту та від €100 млн для інвестиційних програм рамкових кредитів	Транзакції не менш ніж \$10 млн	Кожен проект оцінюється індивідуально для визначення відповідних умов фінансування
Стандарти фінансової звітності та вимоги до аудиту	Складена відповідно до МСФЗ та перевірені незалежним аудитором відповідно до ISA			
Інші важливі вимоги		Має галузеві критерії відповідності та проводить глибоку перевірку кредитних ризиків	Не кредитують безпосередньо МСП або ФОП, але підтримують малий бізнес через місцеві банки	Не надає гранти чи позики приватним компаніям безпосередньо, а лише через посередників - EFSE, GGF або Фонд Розвитку Підприємства

Важливо

ВГК наразі розглядає інструмент надання прямих кредитів для інвестиційних проектів як для європейських, так і для українських приватних партнерів під гарантії ЄС, тому відповідні вимоги ще в процесі розробки.

3.2. Програми фінансування від українських банків для енергетичного сектору

У червні 2024 року, за сприяння Національного банку України 20 банків з часткою понад 85% чистих активів сектору підписали **Меморандум щодо банківського кредитування проєктів з відновлення енергетичної інфраструктури**.

Банки-підписанти:

- АТ "А-Банк",
- АТ "БАНК КРЕДИТ ДНІПРО",
- АТ "КРЕДІ АГРИКОЛЬ БАНК",
- АТ "КРЕДОБАНК",
- ПАТ "МТБ БАНК",
- АТ "ОТП БАНК",
- АТ "Ощадбанк",
- АТ "ПІРЕУС БАНК МКБ",
- АТ "ПРАВЕКС БАНК",
- АТ КБ "ПриватБанк",
- АТ "ПУМБ",
- АТ "Райффайзен Банк",
- АТ "СЕНС БАНК",
- АТ "Укргазбанк",

Напрямами фінансування можуть бути проєкти з будівництва сонячних, вітрових, біогазових станцій, біоенергетичних, газотурбінних та газопоршневих електростанцій, виробництва промислових акумуляторних батарей, високоманеврових, накопичуваних когенерацій, тощо. Для мікро і малого бізнесу (в тому числі фізичних осіб підприємців): енергозберігаючі двері/ вікна, сонячні панелі тощо.

Результати діяльності спільної ініціативи з кредитування на підтримку енергетики:

Банки за червень – жовтень 2024 року отримали 2 927 заявок від бізнесу на кредитування проєктів із відновлення енергетичної інфраструктури на загальну суму 66.2 млрд грн. Вже схвалено заявки (підписані угоди і ті, що готуються до підписання) на суму 11.7 млрд грн. Обсяг валового портфеля кредитів, пов'язаних з енергетичними потребами юридичних осіб, сягнув 3.4 млрд грн.

Загалом українські банки пропонують різні програми фінансування проєктів в енергетичному секторі, поєднуючи власні продукти з інструментами UIF, такими як гарантії, змішане фінансування та гранти, **забезпечуючи більш сприятливі умови для залучення фінансування українськими компаніями.**

Українські банки пропонують як специфічні програми з фокусом на енергосектор та суб'єктів господарювання (МСП, корпоративний бізнес, ОСББ), так і загальні, які також передбачають фінансування енергопроєктів.

Типовими вимогами українських банків до позичальника, які можуть дещо змінюватись залежно від установи, є:

- Прибуткова діяльність;
- Відповідність ESG вимогам;
- Позитивна ділова репутація;
- Співвідношення Борг / EBITDA, зазвичай не більше 3.5;
- Співвідношення Власний капітал / Борг, як правило не менше 0.5;
- Debt Service Coverage Ratio (коефіцієнт покриття боргу) орієнтовно більше 1.2.

Важливо

Кінцеве рішення щодо надання фінансування залишається за банками, які враховують фінансовий стан компанії, її кредитну історію та здатність виконувати зобов'язання.

Нижче представлено перелік програм українських банків з фокусом на енергосектор, які залучені до реалізації Фази I UIF. Інформація, представлена у цьому розділі, зібрана та структурована на основі публічної інформації та даних, отриманих від представників банків.

Програми фінансування енергетичних проєктів в українських банках

Укргазбанк. Програми фінансування для енергетичного сектору (1/4)

Назва програми	Кредитування відновлення енергогенерації (ВЕГ) (КБ, МСБ)	Доступні кредити 5-7-9% (МСБ, КБ)	Енергонезалежність фізичних осіб - власників домогосподарств	Енергонезалежний (фізичні особи)
Джерело фінансування (назва МФО, держ бюджет тощо)	Власні кошти банку	Державний бюджет	Власні кошти банку, державний бюджет	Власні кошти банку
Фінансові інструменти	Кредит	Кредит, компенсація, гарантія	Кредит, компенсація ставки	Кредит
Сума програми	Не визначено	Не визначено	Не визначено	Не визначено
Термін дії програми	Не визначено	Не визначено	Не визначено	Не визначено
Умови для клієнту банку:	<ul style="list-style-type: none"> до 13.5% річних; до 7 років; до €25 млн; >10% власна участь; 100% придбаного обладнання, для кредитів <1 млн грн на 36 місяців застава відсутня; підконтрольна територія України. 	<ul style="list-style-type: none"> до 9% річних (інвестиційні проєкти), 1% річних перші 2 роки для проєктів в зоні високого воєнного ризику; до 10 років; до 150 млн грн; >10% власна участь; 100% придбаного обладнання, для кредитів <1 млн грн на 36 місяців застава відсутня; підконтрольна територія України. 	<ul style="list-style-type: none"> до UIRD 3М UAH + 7 п.п., компенсується ФРП до 0%; до 10 років; до 1 млн грн на СЕС/ВЕС/КВСС, до 250 тис. грн на теплові насоси; >15% власна участь; 100% придбаного обладнання; підконтрольна територія України. 	<ul style="list-style-type: none"> до 21.5% річних; до 5 років; до 500 тис. грн; >10% власна участь; без застави; підконтрольна територія України.
Умови фінансування та інша важлива інформація	Умови визначені Меморандумом щодо кредитування ВЕГ ініційованого НБУ.	ВДЕ (в .т.ч. біогаз), зберігання енергії, газотурбінні та газопоршневі установки.	СЕС та ВЕС від 1 кВт до 10 кВт, разом із гібридними інверторами.	СЕС, ВЕС, теплові насоси та сонячні колектори, накопичувачі енергії.

Укргазбанк. Програми фінансування для енергетичного сектору (2/4)

Назва програми	Програма підтримки ЕЕ та ВДЕ	Державна програма з підтримки фінансування енергоефективних інвестицій МСП	Гарантійний механізм в рамках Східної ініціативи по ПВЗВТ	UNIDO Фонд гарантування кредитів
Джерело фінансування (назва МФО, держ бюджет тощо)	NEFCO	Державний бюджет	Власні кошти банку з гарантійним механізмом ЄІБ	Власні кошти банку з гарантією першокласного банку
Фінансові інструменти	Кредит	Кредити	Кредит з використанням гарантійного механізму	Кредит з 100% покриттям ризику гарантією першокласного банку
Сума програми	€5 млн	155.3 млн грн	€40 млн	\$1.5 млн
Термін дії програми	Грудень 2025	Грудень 2024	Грудень 2031	Жовтень 2025
Умови для клієнту банку:	<ul style="list-style-type: none"> діюча ставка з можливістю зниження для еко-проєктів; до 7 років; до €1 млн (або еквівалент); >20% власна участь; 100%; підконтрольна територія України. 	<ul style="list-style-type: none"> не більше UIRD (3 міс.) + 5 п.п. + комісія за надання кредиту до 1.5% від суми кредиту; до 5-ти років; до €500 тис.; >10% власна участь; 100% придбаного обладнання, до 1 млн грн на 36 місяців застава відсутня; підконтрольна територія України. 	<ul style="list-style-type: none"> діюча ставка банку; до 10 років; до €5 млн (або еквівалент); >20% власна участь; < 65% від суми кредиту; підконтрольна територія України. 	<ul style="list-style-type: none"> діюча ставка банку знижена за рахунок гарантійного покриття; до 1.5 року; до \$500 тис.; >20% власна участь; без застави; підконтрольна територія України.
Умови фінансування та інша важлива інформація	Проєкти ЕЕ, ВДЕ.	Цільове спрямування: інвестиційні цілі, фінансування оборотного капіталу. Проєкти ЕЕ, ВДЕ.	Клієнти МСП за дефініцією ЄС.	ЕЕ, енергоменеджмент, ЕСКО. Юридична особа приватної форми власності чи ФОП.

Укргазбанк. Програми фінансування для енергетичного сектору (3/4)

Назва програми	Програма конкуренто-спроможності МСП у Східному партнерстві	Програми стійкості та засобів існування (механізм підтримки енергоефективності та безпеки)		Кредитна програма для фінансування сталого розвитку
		Приватні, комунальні та державні підприємства	ОСББ і фізичні особи	
Джерело фінансування (назва МФО, держ бюджет тощо)	Власні кошти банку з інструментом розподілу ризику ЄБРР	Власні кошти банку з інструментом розподілу ризику ЄБРР		IFC
Фінансові інструменти	Кредит з використанням інструменту розподілу ризику, грант	Кредит з використанням інструменту розподілу ризику, грант		Кредит
Сума програми	€50 млн	€135 млн	€15 млн	€30 млн
Термін дії програми	Жовтень 2030	Грудень 2032		Січень 2026
Умови для клієнту банку:	<ul style="list-style-type: none"> діюча ставка банку; до 5 років; до €3 млн (або еквівалент); >20% власна участь; 100 % кредиту; підконтрольна територія України. 	<ul style="list-style-type: none"> діюча ставка банку; до 7 років; до €15 млн; >20% власна участь > 30% кредиту, для кредитів < 1 млн грн на 36 місяців за-става відсутня; підконтрольна територія України. 	<ul style="list-style-type: none"> діюча ставка банку з можливістю зниження для еко-проектів; до 7 років; до \$8 млн (або еквівалент); згідно стандартного банківського продукту; згідно стандартного банківського продукту; підконтрольна територія України. 	<ul style="list-style-type: none"> діюча ставка банку; до 7 років; до €500 тис для ОСББ; €100 тис для фізичних осіб; >20% власна участь; 100% придбаного обладнання; підконтрольна територія України
Умови фінансування та інша важлива інформація	Клієнти МСП за дефініцією ЄС. Можливість отримання гранту до 15 % (до 30% для ветеранів та ВПО).	Підтримка сталих інвестицій у енергетичну безпеку України. Можливість отримання гранту до 15 % (до 30% для ветеранів та ВПО).	Підтримка сталих інвестицій у енергетичну безпеку України. Можливість отримання гранту до 15 % (до 30% для ветеранів та ВПО).	Проекти ЕЕ, ВДЕ, проекти сталого розвитку

Укргазбанк. Програми фінансування для енергетичного сектору (4/4)

Назва програми	Програма спрямована на забезпечення доступу до фінансування для ММСП	Новий гарантійний механізм	Нова кредитна програма в рамках Finance in Motion	Нова кредитна програма в рамках Finance in Motion
Джерело фінансування (назва МФО, держ бюджет тощо)	BSTDB	Власні кошти банку з використанням гарантійного механізму ЄІБ	EFSE	GGF
Фінансові інструменти	Кредит, лізинг	Кредит з використанням гарантійного механізму	Кредит, грант	Кредит, грант
Сума програми	€15 млн	€40 млн (на етапі погодження)	До €20 млн (на етапі погодження)	До €20 млн (на етапі погодження)
Термін дії програми	Грудень 2025	(на етапі погодження)	Грудень 2029	Грудень 2029
Умови для клієнту банку:	<ul style="list-style-type: none"> діюча ставка банку; до 7 років; до €1.5 млн (або еквівалент); >30% від суми проекту; згідно стандартного банківського продукту; підконтрольна територія України. 	<ul style="list-style-type: none"> діюча ставка банку; до 10 років; не визначено; >20% власна участь; не визначено; підконтрольна територія України. 	<ul style="list-style-type: none"> діюча ставка банку; до 5 років; до €1 млн (або еквівалент) для МСП, до €0.5 тис для мікробізнесу; >20% власна участь; >100% кредиту; підконтрольна територія України 	<ul style="list-style-type: none"> діюча ставка банку; до 5 років; до €10 млн для великого приватного бізнесу; до €0.5 млн для МСП, >20% власна участь; >100% кредиту; підконтрольна територія України.
Умови фінансування та інша важлива інформація	Клієнти МСП за дефініцією ЄС.	Клієнти МСП за дефініцією ЄС.	Клієнти МСП за дефініцією ЄС. Для фінансування робочого капіталу та інвестиційних проектів. Можливість отримання гранту.	Для фінансування проектів направлених на зменшення енергоспоживання та викидів CO2. Можливість отримання гранту.

Кредобанк. Програми фінансування для енергетичного сектору

Назва програми	Енергокредит для бізнесу	Програма стійкості та засобів існування ЄБРР (Resilience Program)	Рамкова програми, що спрямована на координацію програм, що фінансуються ЄС для підтримки розвитку ММСП в регіоні Східного партнерства (EU4Business Guarantee Facility)	Програма Конкурентоспроможності та Інклюзивності Малого та Середнього Бізнесу у Країнах Східного Партнерства (SME Competitiveness and Inclusion Programme in Eastern Partnership)
Джерело фінансування (назва МФО, держ бюджет тощо)	Власні кошти банку, державний бюджет (у разі поєднання з програмою «Доступні кредити 5-7-9%»)	ЄБРР	BGK	ЄБРР
Фінансові інструменти	Кредит	Гарантія	Гарантія	Гранти
Сума програми	Без обмежень	Не визначено	Не визначено	€20 млн
Термін дії програми	Без обмежень	26.07.2023-08.09.2024 (Термін буде продовжено на наступні 12 місяців)	до січня 2033	09.2024 - 09.2025
Умови для клієнту банку:	<ul style="list-style-type: none"> 13.5% річних на перші 12 місяців, з 13-го місяця – UIRD 12m+3.5%. У разі фінансування в межах Програми «Доступні кредити 5-7-9%» - відповідно до умов Програми; до 5 років; відповідно до кредитоспроможності клієнта і наданого забезпечення; не менше 20%; до 5 млн грн забезпеченням може виступати виключно предмет фінансування, більше 5 млн грн надання іншого твердого забезпечення від 30% до 100% суми фінансування; здійснення господарської діяльності та реєстрація на підконтрольній Україні території. 	<ul style="list-style-type: none"> від 15.5% річних. У разі фінансування в межах Програми «Доступні кредити 5-7-9%» - відповідно до умов Програми; до 2 років для обігового кредитування, до 5 років – для інвестиційного фінансування; €3 млн; не менше 30%; надання забезпечення від 30% до 100% суми фінансування; підконтрольні Уряду України території. 	<ul style="list-style-type: none"> від 15.5% річних. У разі фінансування в межах Програми «Доступні кредити 5-7-9%» - відповідно до умов Програми; до 2 років для обігового кредитування, до 5 років – для інвестиційного фінансування; €1 млн; не менше 30%; надання забезпечення від 0% до 100% суми фінансування; підконтрольні Уряду України території, в т.ч. регіони близькі до воєнних дій. 	<ul style="list-style-type: none"> від 15.5% річних. У разі фінансування в межах Програми «Доступні кредити 5-7-9%» - відповідно до умов Програми; до 2 років для обігового кредитування, до 5 років – для інвестиційного фінансування; 10-15% – стандартні проекти до 30% – проекти спрямовані на підтримку клієнтів, що зазнали впливу воєнних дій та ветеранський бізнес; не менше 30%; надання забезпечення від 30% до 100% суми фінансування; здійснення господарської діяльності та реєстрація на підконтрольній Україні території.
Умови фінансування та інша важлива інформація	Спеціальні умови фінансування електрогенеруючого обладнання, зокрема сонячних, гідро та вітроелектростанцій, газотурбінних, газопоршневих та біогазових генераційних установок. Кредитування може поєднуватись з діючими в банку гарантійними програмами від МФО (у разі необхідності).	Доступно, в т.ч. для енергетичного сектору. Покриття ЄБРР кредитного ризику в розмірі 50% суми фінансування.	Доступно, в т.ч. для енергетичного сектору. Покриття Європейською комісією кредитного ризику в розмірі 90% суми фінансування.	Підтримка ММСП шляхом часткової компенсації витрат на обладнання, яке сприяє впровадженню «зеленої економіки». Доступно, в т.ч. для енергетичного сектору.

Ощадбанк. Програми фінансування для енергетичного сектору(1/2)

Назва програми	Доступні кредити «5-7-9%» на купівлю та встановлення електрогенеруючого обладнання	Кредити 13.5% на купівлю та встановлення електрогенеруючого обладнання	Партнерські програми на купівлю та встановлення електрогенеруючого обладнання
Джерело фінансування (назва МФО, держ бюджет тощо)	Власні кошти банку	Власні кошти банку	Власні кошти банку
Фінансові інструменти	Кредити	Кредити	Кредити
Умови для клієнту банку: <ul style="list-style-type: none"> ставка (%) строк кредиту макс. сума кредиту власна участь (%) вимоги до застави регіони 	<ul style="list-style-type: none"> 5-7-9%; ЗВВР – 1% на перші два роки, далі 5%; до 7 років; до 150 млн грн загальний ліміт на групу компаній; від 0%; обладнання (можлива відстрочка оформлення до 12 місяців); території, що контролюються Урядом України та поза межами зони активних бойових дій. 	<ul style="list-style-type: none"> перший рік 13.5% фіксована, з другого року – UIRD3M+3%; до 7 років; без обмежень (згідно кредитних політик банку); від 0%; обладнання (можлива відстрочка оформлення до 12 місяців); території, що контролюються Урядом України та поза межами зони активних бойових дій. 	<ul style="list-style-type: none"> від 0.01% матриця ставок; до 10 років; без обмежень (згідно кредитних політик банку); від 0%; обладнання (можлива відстрочка оформлення до 12 місяців); території, що контролюються Урядом України та поза межами зони активних бойових дій.
Умови фінансування та інша важлива інформація	Для власних потреб, продаж електроенергії без застосування «зеленого тарифу» та «ринкової премії».	Для власних потреб, продаж електроенергії без обмежень.	Для власних потреб, продаж електроенергії без обмежень.

Ощадбанк. Програми фінансування для енергетичного сектору(2/2)

Назва програми	Програма стійкості та засобів існування ЄБРР ¹	Програма конкурентоспроможності та інклюзивності МСБ ЄБРР ²	Кредит в рамках угод ЄІБ та ЄІФ ³
Джерело фінансування (назва МФО, держ бюджет тощо)	Власні кошти банку, ЄБРР	Власні кошти банку, ЄБРР	Власні кошти банку, ЄІБ, ЄІФ
Фінансові інструменти	Гарантії	Кредитування бізнесу з грантовою складовою	Гарантії
Сума програми	€40 млн	€10 млн	
Термін дії програми	жовтень 2029	жовтень 2029	грудень 2031
Умови для клієнту банку: <ul style="list-style-type: none"> ставка (%) строк кредиту макс. сума кредиту власна участь (%) вимоги до застави регіони 	<ul style="list-style-type: none"> % ставка відповідно до умов БП, в рамках якого здійснюється кредитування; від 9 до 66 місяців - на придбання основних засобів та від 9 до 30 місяців - на поповнення обігових коштів; до €5 млн або еквівалент в грн/дол.США; відповідно до умов БП; 50% від суми кредиту - рухоме та/або нерухоме майно; території, що контролюються Урядом України та поза межами зони активних бойових дій. 	<ul style="list-style-type: none"> % ставка відповідно до умов БП, в рамках якого здійснюється кредитування; від 12 до 66 місяців (за умови, що кінцева дата кредитування не перевищує 18.10.2029); до €53 млн або еквівалент в грн/дол.США; відповідно до умов БП; 50% від суми кредиту - рухоме та/або нерухоме майно; території, що контролюються Урядом України та поза межами зони активних бойових дій. 	<ul style="list-style-type: none"> від 7% річний (в залежності до умов БП, в рамках якого здійснюється кредитування); від 6 до 60 місяців - відновлювальна кредитна лінія та від 24 до 98 місяців - невідновлювальна кредитна лінія; до €5 млн євро або еквівалент в грн/дол.США; відповідно до умов БП; 70% кредиту забезпечено гарантією ЄІБ, 30% від суми кредиту – заставою/іпотекою рухомого та/або нерухомого майна; території, що контролюються Урядом України та поза межами зони активних бойових дій.
Умови фінансування та інша важлива інформація	Цілі: фінансування оборотного капіталу та фінансування інвестиційних проектів. Галузь енергетичної безпеки в переліку галузей економіки прийнятних для фінансування.	Розмір гранту - до 10% від суми кредиту, але не більше €300 000 в еквіваленті. Цілі: фінансування оборотного капіталу (з метою здійснення основної господарської діяльності), фінансування інвестиційних проектів (придбання основних засобів). Галузь енергетичної безпеки в переліку галузей економіки прийнятних для фінансування.	Цілі: створення / придбання основних засобів, витрати капітального характеру, поповнення обігових коштів. Галузь енергетичної безпеки не заборонена для фінансування.

¹ - <https://www.oschadbank.ua/msb/credit/programa-stijkosti-ta-zasobiv-isnuvanna-vid-ebrr>

² - <https://www.oschadbank.ua/msb/credit/programa-konkurentospromozhnosti-ta-inkluzivnosti-msb-vid-ebrr>

³ - <https://www.oschadbank.ua/msb/credit/eib-i-eif>

Ukrsibbank. Програми фінансування для енергетичного сектору

Назва програми	Програми розподілу кредитних ризиків (Програма стійкості та засобів існування ЄБРР, програми з IFC та DFC)
Джерело фінансування (назва МФО, держ бюджет тощо)	ЄБРР, IFC, DFC [очікується підписання нових і розширення діючих програм]
Фінансові інструменти	Гарантії
Сума програми	Очікується підписання нових і розширення діючих програм
Термін дії програми	до 7 років
Умови для клієнту банку: <ul style="list-style-type: none"> ставка (%) строк кредиту макс. сума кредиту власна участь (%) вимоги до застави регіони 	<ul style="list-style-type: none"> пільгова; 5-7 років; розглядається індивідуально; 20-30%; гнучкий підхід, можлива комбінація різних активів; територія України, окрім зон ведення активних бойових дій та прифронтових територій.
Умови фінансування та інша важлива інформація	Наявність групових відносин на рівні BNPP для мультинаціональних компаній є перевагою. ESG проекти є пріоритетним напрямом.

Банк Львів. Програми фінансування для енергетичного сектору(1/2)

Назва програми	Програма з підтримки фінансування енергоефективних інвестицій малих та середніх підприємств	Порядок надання державних гарантій на портфельній основі у 2020 р. від 25.11.2020 р. №1151; Договір про надання державної гарантії на портфельній основі №13010-05/272 від 31.12.2020	Порядок надання державних гарантій на портфельній основі від 14.07.2021 р., №723; Договір про надання державної гарантії на портфельній основі №13110-05/41 від 31.03.2022
Джерело фінансування (назва МФО, держ бюджет тощо)	Фонд Розвитку Підприємництва	Державний бюджет	Державний бюджет
Фінансові інструменти	Кредит	Гарантії	Гарантії
Сума програми	119.2 млн грн	105 млн грн	70 млн грн
Термін дії програми	Січень, 2025	Грудень, 2025	Березень, 2027
Умови для клієнту банку: <ul style="list-style-type: none"> ставка (%) строк кредиту макс. сума кредиту власна участь (%) вимоги до застави регіони 	<ul style="list-style-type: none"> UIRD3M+5%; до 5 років; еквівалент € 500 тис.; власна участь клієнта не потрібна (0%); Мінімальний коефіцієнт покриття внеску – 0,8-1; західні регіони України. 	<ul style="list-style-type: none"> не більше UIRD3M+11%; до 10 років; 100 млн грн; власна участь клієнта не потрібна (0%); 50% - Державна гарантія на портфельній основі 50% - забезпечення від клієнта; західні регіони України. 	<ul style="list-style-type: none"> не більше UIRD3M+11%; до 10 років; 100 млн грн; власна участь клієнта не потрібна (0%); 50%/80% - Державна гарантія на портфельній основі 50%/20% - забезпечення від клієнта західні регіони України.
Умови фінансування та інша важлива інформація	Фінансування інвестиційних проектів, що знижуватимуть споживання енергії та викидів CO2 щонайменше на 20%.	Покриття кредиту 50% Гарантією Уряду.	Покриття кредиту 50%/80% Гарантією Уряду. Можливість поєднання з Програмою «Доступні кредити 5-7-9».

Банк Львів. Програми фінансування для енергетичного сектору(2/2)

Назва програми	Надання державних гарантій на портфельній основі (від 14.07.2021 р., №723; від 14.07.2023 №13110-05/105)	Програма стійкості та засобів існування (Resilience Program)	EU4Business Guarantee Facility
Джерело фінансування (назва МФО, держ бюджет тощо)	Державний бюджет	ЄБРР	ЄІБ
Фінансові інструменти	Гарантії	Гарантії	Гарантії
Сума програми	100 млн грн	Не визначено	Не визначено
Термін дії програми	Липень, 2028	3 вересня 2024	грудень 2024 - 20 грудня 2027
Умови для клієнту банку:	<ul style="list-style-type: none"> не більше UIRD3M+11%; до 10 років; 100 млн грн; власна участь клієнта не потрібна (0%); 50%/80% - Державна гарантія на портфельній основі 50%/20% - забезпечення від клієнта західні регіони України. 	<ul style="list-style-type: none"> до 26%; 2 роки для обігового, до 5 років для інвестиційного; €3 млн; власна участь клієнта не потрібна (0%); 50% від суми кредиту - гарантія ЄБРР, решта суми кредиту - забезпечення від клієнта; західні регіони України 	<ul style="list-style-type: none"> до 26%; 2 роки для обігового, до 5 років для інвестиційного; €5 млн; власна участь клієнта не потрібна (0%); 30-80% від суми кредиту - гарантія, решта суми кредиту - забезпечення від клієнта західні регіони України
Умови фінансування та інша важлива інформація	Покриття кредиту 50%/80% Гарантією Уряду. Можливість поєднання з Програмою «Доступні кредити 5-7-9».	Доступно для будь-якого сектору, в т.ч. енергетичного, за виключенням заборонених. Забезпечення складає 50%.	Доступно для будь-якого сектору, в т.ч. енергетичного, за виключенням заборонених. Забезпечення складає 30-80%.

Приватбанк. Програми фінансування для енергетичного сектору(1/3)

Назва програми	"Кредит для енергонезалежності" для бізнесу	Resilience and Livelihoods Guarantee Programme	Resilience and Livelihoods Guarantee Programme
Джерело фінансування (назва МФО, держ бюджет тощо)	Надання кредиту за рахунок коштів банку, з можливістю отримання компенсації % від ФРП	ЄБРР	ЄБРР
Фінансові інструменти	Кредит	Гарантія	Гранти
Сума програми	€150 млн	€75 млн	Не визначено
Термін дії програми	вересень 2024 - червень 2026		
Умови для клієнту банку:	<ul style="list-style-type: none"> платність за програмою "Доступні кредити 5-7-9%": для малого та мікро бізнесу - 7%, для середнього бізнесу - 9%, для клієнтів в ЗВВР* - 1% в перші два роки кредитування, у подальшому - 5%; стандартна платність: UIRD 3M+6% для мікро бізнесу, UIRD 3M+5% для малого бізнесу, UIRD 3M+3% для середнього та великого бізнесу; від 1 до 5 років (в залежності від суми кредиту); від 1 млн грн до 1 млрд грн (в залежності від сегменту бізнесу та вартості обладнання); від 10%, але не більше 20% від вартості обладнання; без застави або обладнання, яке купується, 50% від суми кредиту гарантія ЄБРР, порука власника підконтрольна Україні територія. 		
Умови фінансування та інша важлива інформація	Цільове призначення - електрогенератори, джерела безперебійного живлення, акумулятори, системи накопичення енергії, сонячні електростанції, газопоршневі електростанції, твердопаливні котли, вітрова енергетика, тощо.		

*ЗВВР - зона високого воєнного ризику - території, включені до переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих, затвердженого Міністерства інтеграції, крім м. Києва та Київської області, для яких не визначена дата припинення можливості бойових дій, або території, з дати завершення бойових дій (припинення можливості бойових дій) або тимчасової окупації яких пройшло менше трьох календарних років станом на дату укладення кредитного договору.

Приватбанк. Програми фінансування для енергетичного сектору(2/3)

Назва програми	"Теплі кредити" для ЖБК та ОСББ	Resilience and Livelihoods Guarantee Programme	Resilience and Livelihoods Guarantee Programme	"Кредит для енергонезалежності" для ФОП та юридичних осіб	Державні гарантії
Джерело фінансування (назва МФО, держ бюджет тощо)	Надання кредиту за рахунок коштів банку, з можливістю отримання компенсації % від ФРП	ЄБРР	ЄБРР	Надання кредиту за рахунок коштів банку, з можливістю отримання компенсації % від ФРП	Надання державних гарантій на портфельній основі
Фінансові інструменти	Кредити	Гарантії	Гранти	Кредити	Гарантії
Сума програми	€20 млн	€10 млн	€5 млн	до €80 млн, в т.ч.€68 млн для кредитів для 2-х років та €12 млн для кредитів понад 3 роки	n/a
Термін дії програми	Не обмежено	Не обмежено	Не обмежено	04.07.2028	n/a
Умови для клієнту банку:	<ul style="list-style-type: none"> платність за програмою "Доступні кредити 5-7-9%": 1-й рік – 7%, з 2-го року – UIRD 3M + 4% (з фіксацією UIRD 3M на рік), але не більше ніж 25% річних; стандартна платність: UIRD 3M + 4% (з фіксацією UIRD 3M на рік), але не більше ніж 25% річних; від 12 до 60 місяців; від 100 тис. грн до 5 млн грн; n/a; гарантія ЄБРР 50% від суми кредиту або без забезпечення; підконтрольна Україні територія. 			<ul style="list-style-type: none"> платність за програмою "Доступні кредити 5-7-9%": для малого та мікро бізнесу – 7%, для середнього бізнесу – 9%, для клієнтів в ЗВБР – 1% в перші два роки кредитування, у подальшому – 5%; стандартна платність: UIRD 3M+6% для мікро бізнесу, UIRD 3M+5% для МП, UIRD 3M+3% для СП та великого бізнесу; від 12 до 60 місяців (в залежності від суми кредиту); від 1 млн грн до 1 млрд грн (залежно від бізнесу та вартості обладнання); аванс: від 10%, але не більше 20% від вартості обладнання; без застави або обладнання, яке купується, 50% від суми кредиту державні гарантії, порука власника; підконтрольна Україні територія. 	
Умови фінансування та інша важлива інформація	Електрогенератори, джерела безперебійного живлення, акумулятори, системи накопичення енергії, СЕС, газопоршневі електростанції, твердопаливні котли, ВЕС, тощо. Відстрочка платежу по тілу кредиту: до 3 місяців – за умови участі в програмах компенсацій від місцевих органів влади; 1 місяць – без участі в компенсаційних програмах.			Електрогенератори, джерела безперебійного живлення, акумулятори, системи накопичення енергії, сонячні електростанції, газопоршневі електростанції, твердопаливні котли, вітрова енергетика, тощо.	

Приватбанк. Програми фінансування для енергетичного сектору(3/3)

Назва програми	Грін Дім
Джерело фінансування (назва МФО, держ бюджет тощо)	Фонд енергоефективності
Фінансові інструменти	Грант
Сума програми	5 млн грн
Термін дії програми	постійно
Умови для клієнту банку:	<ul style="list-style-type: none"> не передбачається; на період строку реалізації проекту, але не більше 6 місяців (в деяких випадках може бути продовжений ще на 3 місяці); розмір Гранту для клієнта до 70% вартості, але: не більше 1 млн грн на встановлення СЕС; не більше 2 млн грн на встановлення теплових насосів. Якщо одночасно встановлюється СЕС і тепловий насос, то грант може бути виплачений у розмірі не більше €3 млн на одне ОСББ/ЖБК; n/a; не передбачається; всі, крім окупованої території та території активних бойових дій
Умови фінансування та інша важлива інформація	Мікро (Об'єднання співвласників багатоквартирних будинків, Житлово-будівельні кооперативи)

Укрексімбанк. Програми фінансування для енергетичного сектору(1/2)

Назва програми	Енергонезалежність для клієнтів корпоративного бізнесу	Порядок надання державних гарантій на портфельній основі (постанова КМУ 1151 від 25.11.2020, постанова КМУ 723 від 14.07.2021)	Програма ЄБРР для приватних клієнтів та муніципалітетів щодо забезпечення стійкості та засобів до існування	Договір про участь у розподілі ризику без попереднього фінансування ЄБРР (Програма стійкості та засобів до існування) та Програма конкурентоспроможності малого та середнього бізнесу в країнах Східного партнерства
Джерело фінансування (назва МФО, держ бюджет тощо)	Власні ресурси, ресурси МФО	Державний бюджет	ЄБРР	ЄБРР
Фінансові інструменти	Кредит або невідновлювана кредитна лінія	Кредит або кредитна лінія під часткове покриття державною гарантією на портфельній основі	Кредит або невідновлювана кредитна лінія	Інструмент з розподілу ризику, гранти
Сума програми	Не обмежена, але не більше €25 млн на позичальника/групу	Не обмежена, але не більше 100 млн грн на позичальника/групу	€50 млн	€40 млн
Термін дії програми	Не обмежений	Не обмежений	31.12.2024	31.12.2025
Умови для клієнту банку: <ul style="list-style-type: none"> ставка (%) строк кредиту макс. сума кредиту власна участь (%) вимоги до застави регіони 	<ul style="list-style-type: none"> визначаються колегіальними органами банку; до 7 років; до екв. €25 млн; від 10%; обладнання, що купується, інші види забезпечення; території, що контролюються Урядом України та поза межами зони активних бойових дій. 	<ul style="list-style-type: none"> визначаються колегіальними органами банку; до 5 років, на відбудову – до 10 років; до 100 млн грн; відповідно до стандартних процедур; часткове покриття державною гарантією на портфельній основі; території, що контролюються Урядом України та поза межами зони активних бойових дій. 	<ul style="list-style-type: none"> визначаються колегіальними органами банку; до 5 років; до екв. €5.0 млн; відповідно до стандартних процедур; відповідно до стандартних процедур; відповідно до стандартних процедур; території, що контролюються Урядом України та поза межами зони активних бойових дій. 	<ul style="list-style-type: none"> відповідно до угоди з ЄБРР; до 5 років; до екв. €3.0 млн; відповідно до стандартних процедур; відповідно до стандартних процедур (з урахуванням 50% покриття інструментом з розподілу ризику); території, що контролюються Урядом України та поза межами зони активних бойових дій.
Умови фінансування та інша важлива інформація	Інвестиційні цілі пов'язані із реалізацією проєктів енергонезалежності під заставу об'єкту фінансування; Можливість поєднання з Програмами «Доступні кредити 5-7-9» «Кредити під державні гарантії на портфельній основі»	Можливість поєднання з Програмою «Доступні кредити 5-7-9»	Можливість поєднання з Програмою «Доступні кредити 5-7-9» та гарантійними інструментами	Можливість поєднання з Програмою «Доступні кредити 5-7-9». Не поєднується з Програмою «Кредити під державні гарантії на портфельній основі» та іншими гарантійними інструментами

Укресімбанк. Програми фінансування для енергетичного сектору(2/2)

Назва програми	Кредитний продукт «Кредитування проєктів з енергонезалежності» (для СБМКС)	Програма з підтримки фінансування Енергосервісних компаній (ЕСКО компаній)	Програма «Доступні кредити 5-7-9%» (Фінансування суб'єктів підприємництва, які здійснюють енергосервіс для підвищення енергетичної ефективності об'єктів державної та комунальної власності, а також будівництво та улаштування газотурбінних, газопоршневих та біогазових генераційних установок)
Джерело фінансування (назва МФО, держ бюджет тощо)	Власні ресурси, ресурси МФО	Власні ресурси	Власні ресурси, ресурси МФО
Фінансові інструменти	Кредит або невідновлювана кредитна лінія	Кредит або невідновлювана кредитна лінія	Кредит або невідновлювана кредитна лінія
Сума програми	Не обмежена	Визначається з урахуванням наданого фінансування ПРООН з метою надання грантів ЕСКО компаніям	Не обмежена
Термін дії програми	Не обмежений	Подання заявок клієнтами до 31.10.2024 Планується продовження в 2025 році	Відповідно до постанови КМУ від 24.01.2020 №28
Умови для клієнту банку: • ставка (%) • строк кредиту • макс. сума кредиту • власна участь (%) • вимоги до застави • регіони	<ul style="list-style-type: none"> визначаються колеґіальними органами банку; до 7 років; до 200 млн. грн на позичальника; від 10%; об'єкт/майнові права на об'єкт фінансування, інше прийнятне для банку забезпечення; території, що контролюються Урядом України та поза межами зони активних бойових дій. 	<ul style="list-style-type: none"> визначаються колеґіальними органами банку; від 18 місяців до 7 років; до 16 млн грн. для фінансування одного енергосервісного договору; від 10%; об'єкт/майнові права на об'єкт фінансування - обов'язково, інше прийнятне для Банку забезпечення; території, що контролюються Урядом України та поза межами зони активних бойових дій. 	<ul style="list-style-type: none"> базова: UIRD (3 міс.) + 7/5/4 п.п , компенсаційна: від 5% до 9% річних; до 7 років; до екв. 150 млн. грн. (з ГПК); від 20%; відповідно до стандартних процедур; території, що контролюються Урядом України та поза межами зони активних бойових дій.
Умови фінансування та інша важлива інформація	Інвестиційні цілі пов'язані із реалізацією проєктів енергонезалежності під заставу об'єкту фінансування; Можливість поєднання з Програмами «Доступні кредити 5-7-9» та державними гарантіями на портфельній основі.	Грант позичальнику фінансується ПРООН; Інвестиційні цілі пов'язані із реалізацією проєктів енергонезалежності (енергосервісних договорів ЕСКО компаніями); Можливість поєднання з Програмою «Доступні кредити 5-7-9» та державними гарантіями на портфельній основі.	Можливість поєднання з державними гарантіями на портфельній основі.

Додаткові програми фінансування енергетичних проєктів від українських банків

	ПАТ «МТБ Банк»	АТ «ПУМБ»	АТ «Правекс банк»	АТ «А-Банк»
Суб'єкт підприємництва	МСБ	малий бізнес	МСБ	ММСБ та корпоративний бізнес
Сума фінансування	від 500 тис. грн до 15 млн грн	до 10 млн грн	до 80% від вартості обладнання	від 2 млн грн
Власний внесок	від 30%	від 0%	-	від 20%
Валюта кредиту	гривня	гривня	гривня	-
Термін	· до 5 років	· до 5 років	· до 2 років (без застави) · до 5 років (під заставу)	· від 1 до 3 років
Ставка (Комісія)	13.5% (Комісія: згідно тарифів банку)	на рівні облікової ставки НБУ в перший рік та плаваюча в прив'язці до UIRD для наступних періодів (Без комісій)	16.5% річних (Комісія: 0.5% від суми ліміту)	плаваюча ставка UIRD 12M + 3% (Комісія: 1.5 % від суми кредиту)
Застава	· об'єкт фінансування або інші активи · майнові права на грошові потоки · порука власника або іншого бізнесу · корпоративна гарантія · порука кінцевого бенефіціарного власника	· гнучкий підхід до застави, можливість бланкового фінансування	максимальна сума кредиту без застави: · до 500 тис. грн – для клієнтів з позитивним досвідом кредитування у банках · до 300 тис. грн – для клієнтів без досвіду кредитування у банках · в інших випадках: · застава обладнання, що купується	· обладнання що купується, або інша ліквідна застава · додаткове забезпечення – порука засновника (власника) бізнесу
Ціль	будівництво: · сонячних, вітрових, біогазових станцій · газотурбінних та газопоршневих електростанцій	об'єкти генерації електроенергії: · СЕС · генератори джерела безперебійного	енергообладнання: · генератори · міні-СЕС · теплові насоси · сонячні панелі · акумулятори	енергообладнання: · електрогенератори · джерела безперебійного живлення · акумулятори
Додаткові умови	-	-	· строк ведення господарської діяльності клієнта повинен становити не менше 24 місяців	· обов'язкове страхування предмету застави

	АТ «Банк Кредит Дніпро»	АТ «КРЕДІ АГРИКОЛЬ БАНК»	АТ «СЕНС БАНК»	АТ "Райффайзен Банк"
Суб'єкт підприємництва	юридичні особи та фізичні особи	ММСБ	юридичні та фізичні особи, ФОП, ОСББ та ЖБК, об'єднані територіальні громади	ММСБ та великий бізнес (юридичні особи та ФОП)
Сума фінансування	до €1.5 млн в еквіваленті	до 100% вартості обладнання / проекту	до 100% вартості обладнання або до 70% від загальної вартості проекту	до 50 млн грн
Власний внесок	від 10% розміру проекту / вартості обладнання	від 0%	-	від 30%
Валюта кредиту	гривня, долар США, євро (для мікро і малого бізнесу: гривня)	-	гривня, долар США, євро	гривня
Термін	· до 5 років	· до 5 років	· до 5 років · для територіальних громад до 6 років	· до 5 років
Ставка (Комісія)	· від 13.5% річних на перший рік фінансування, від UIRD 12M*+ 3% починаючи з другого року фінансування (Комісія: згідно тарифів банку)	· 13.5% на перший рік кредитування / UIRD (3M) + 0.5%, в подальшому – UIRD (12M) + 3% (Комісія: 1% - разова комісія)	· 13.5% в UAH на перший рік кредитування, в подальшому – UIRD (12M) + 3% · від 6.9% в USD, від 6.7% в EUR (Комісія: 0.25% від суми кредиту, сплачується щомісяця)	· 13.5% річних (або UIRD 3M+0.5%) - на перший рік фінансування, UIRD 12M + 3% - починаючи з другого року фінансування. (Комісія: до 0.5% від суми кредиту)
Застава	· порука власника(ів), що володіє(ють) не менше ніж 50% у статутному капіталі позичальника · застава предмету фінансування (майнових прав на об'єкт інвестування) за проектом · нше прийнятне забезпечення відповідно до нормативних вимог НБУ	· обладнання, що купується · інше забезпечення державна гарантія на портфельній основі / гарантія від ЄБРР / гарантія від МФК	· застава основних засобів, які фінансуються (в т.ч. застава майнових прав на основі засоби) та / або інше ліквідне забезпечення	· обладнання, що купується (з відкладальною умовою на оформлення в заставу) або альтернативна застава · порука власника або інших компаній групи
Ціль	будівництво: · сонячних, вітрових, біогазових станцій · газотурбінних та газопоршневих електростанцій · промислових акумуляторних батарей · високоманеврені накопичувачі енергії · когенераційні установки	закупівля, будівництво та модернізація генеруючих установок: · газотурбінних · газопоршневих · біогазових	· закупівля обладнання, будівництво генераційних та когенераційних установок по виробництву тепла та/або електроенергії · заміна та модернізація діючого обладнання (котлів, малопотужних турбін, виробничого обладнання тощо) · підвищення енергоефективності підприємств	придбання, будівництво та встановлення: · сонячних електростанцій · генераційних та/або когенераційних установок, генераторів біогазових станцій · вітрових електростанцій · біоенергетичних, газотурбінних, газопоршневих електростанцій · систем накопичення електричної енергії · котлів на біомасі · технологій для підвищення енергоефективності підприємств · інші технології енергонезалежності та енергоефективності
Додаткові умови	· клас позичальника не нижче 5 класу	-	-	· існуючий бізнес (від 12 місяців) · позитивна верифікація клієнта (KYC) · відсутність негативної кредитної історії · відсутність прострочки перед банками на момент кредитування · відповідність екологічній та соціальній політиці (ESG стандартам) банку

3.3. DFI, які фінансують проєкти в енергетичному секторі

Крім запропонованих програм українських банків та провідних EFI варто розглянути можливості залучення фінансування від DFI - організацій, які надають фінансову підтримку та інвестиції для стимулювання економічного розвитку в країнах, що розвиваються.

Джерелами фінансування DFI можуть виступати кошти урядів і страхових компаній, пенсійних фондів і суверенних фондів, а також EFI. Також деякі DFI можуть випускати облігації та цінні папери для фінансування своїх операцій.

Більшість європейських DFI мають можливість отримати фінансування за програмою **UIF обсягом €9.3 млрд** від Європейської комісії для реалізації проєктів в Україні.

DFI фінансують проєкти в різних секторах та надають **пріоритет проєктам, які спрямовані на боротьбу зі зміною клімату та сприяють сталому розвитку**. Це включає фінансування проєктів з відновлюваної енергетики та ініціатив з енергоефективності.

DFI можуть здійснювати інвестиції в Україну в різних форматах:

- через експортно-кредитні агентства своїх країн, страхуючи інвестиційні ризики в межах доступних лімітів ЕКА з метою підтримки власних експортерів - виробників обладнання або компаній, які інвестують в Україну;
- напругу фінансувати український бізнес;
- через фонди прямих та венчурних інвестицій;
- через міжнародні банки, шляхом надання кредитних ліній та гарантій, які в свою чергу фінансують український бізнес.

Ілюстративна схема: фінансування закупівлі енергетичного обладнання через DFI та ЕКА (на прикладі Німеччини)

Нижче представлені DFI, які, зокрема, спеціалізуються на фінансуванні проєктів в енергетиці з актуальними програмами підтримки інвестицій в Україні.

Зазначені DFI долучені до Спільної платформи з ЄБРР, яка покликана забезпечити основу для співпраці при здійсненні спільних інвестицій в Україні, переважно у приватний сектор²⁸.

DFI	Країна	Інструменти фінансування	Експортно-кредитне агентство (ЕКА)	Ліміт ЕКА для України, € млн	Офіційний сайт
Norfund		Борговий та власний капітал	Eksfin	на паузі операції в Україні	www.norfund.no
<ul style="list-style-type: none"> У вересні 2024 Урядом Норвегії прийнято рішення виділити 250 млн норвезьких крон (~€21 млн) Norfund на інвестиції в Україну, серед основних напрямів - розвиток ВДЕ; Перевага надається інвестиціям в акціонерний капітал. 					
JBIC		Борговий та власний капітал, Гарантії	NEXI	1 250	www.jbic.go.jp
<ul style="list-style-type: none"> В жовтні 2024 JBIC надано кредитну лінію Чорноморському банку торгівлі та розвитку на суму \$150 млн для фінансування проєктів відновлення та відбудови в Україні, з яких до \$75 млн спрямують на впровадження зелених ініціатив та просування екологічної стійкості в регіоні Чорного моря; Чорноморський банк торгівлі та розвитку здійснює свою діяльність на основі загальноприйнятої практики великих міжнародних банківських інституцій, зокрема стосовно фінансування проєктів та надання кредитів. 					
Swedfund		Борговий та власний капітал, Технічна допомога	EKN	29	www.swedfund.se
<ul style="list-style-type: none"> Підтримка проєктів в Україні здійснюється через "Проєктний акселератор" - підрозділ у складі Swedfund, чия діяльність спрямована на підтримку державних власників проєктів у країнах, що розвиваються та в розробці і впровадженні більш ефективних проєктів. Сектор енергетики, зокрема ВДЕ, є для Swedfund одним із ключових для інвестування; У 2023 році "Проєктний акселератор" отримав цільове фінансування на загальну суму 50 млн шведських крон для проєктів в Україні, що передбачає підготовку техніко-економічних обґрунтувань; Swedfund може здійснювати інвестиції через фонди прямих та венчурних інвестицій. 					
FMO		Борговий та власний капітал, Гарантії	Atradius	60	www.fmo.nl
<ul style="list-style-type: none"> У портфоліо FMO наявні проєкти в Україні, зокрема у сфері ВДЕ; FMO може здійснювати інвестиції через фонди прямих та венчурних інвестицій. 					
KfW		Борговий та власний капітал	Euler Hermes Aktiengesellschaft	250	www.deginvest.de
<ul style="list-style-type: none"> KfW DEG розглядає проєкти ВДЕ як ключовий напрям для інвестування, що здійснюється в Україну в рамках програми "develoPPP"; Для цього українським компаніям необхідно подати відповідні заявки на фінансування в рамках спеціального конкурсу "develoPPP". 					
IFU		Борговий та власний капітал, Гарантії	EIFO	108	www.ifu.dk
<ul style="list-style-type: none"> У 2023 році Уряд Данії ухвалив рішення про реформу IFU, що дасть змогу збільшити керований капітал IFU з поточних 15.5 млрд датських крон (~€2 млрд) до 36.2 млрд (~€4.9 млрд) до 2030 року. Це дозволить IFU інвестувати у значно більшу кількість проєктів розвитку та суттєво збільшити кліматичні інвестиції в нестабільні держави, зокрема в Україну; IFU інвестує в країни, що розвиваються, у сферах енергетики, водопостачання та утилізації відходів, зокрема в проєкти відновлювальної енергетики, такі як вітрова та сонячна енергія. 					
SIFEM		Борговий та власний капітал, Гарантії, Технічна допомога	SERV	n/a	sifem.ch
<ul style="list-style-type: none"> У загальному портфоліо SIFEM частка проєктів в енергетиці та водопостачанні на кінець 2023 р. складає 12%, включаючи проєкти в Україні; В проєкти ВДЕ SIFEM інвестує через спеціальний інвестиційний фонд для фінансування проєктів, спрямованих на боротьбу зі зміною клімату та підвищення кліматичної ефективності в країнах, що розвиваються - Interact Climate Change Facility. 					

Зазначені DFI долучені до Спільної платформи з ЄБРР, яка покликана забезпечити основу для співпраці при здійсненні спільних інвестицій в Україні, переважно у приватний сектор²⁸.

DFI	Країна	Інструменти фінансування	Експортно-кредитне агентство (ЕКА)	Ліміт ЕКА для України, € млн	Офіційний сайт
COFIDES		Борговий та власний капітал	CESCE	30	www.cofides.es
<ul style="list-style-type: none"> · Cofides здійснює управління портфелем фінансового співробітництва Іспанського агентства міжнародного співробітництва у сфері розвитку (AECID), сприяючи сталому розвитку в країнах із перехідною економікою та країнах, що розвиваються; · В портфоліо Cofides представлені інвестиції в Україну, зокрема у ВЕС. 					
CDP		Борговий капітал, Гранти	SACE and SIMEST	1 500	www.cdp.it
<ul style="list-style-type: none"> · У лютому 2024 р. CDP залучено до угоди про виділення Урядом Італії субсидованого кредиту Укргідроенерго в розмірі €100 млн. 					
PROPARCO		Борговий та власний капітал, Гарантії	Bpifrance Assurance Export	400 (ліміт групи AFD)	www.proparco.fr
<ul style="list-style-type: none"> · З метою посилення українського приватного сектору Proparco в рамках URC 2024 висловив намір приєднатися до Програми фінансування торгівлі ЄБРР шляхом можливості розподілу ризиків із ЄБРР у розмірі \$50 млн; · У жовтні 2024 ВРУ ратифікувала угоди з Урядом Франції щодо створення представництва Групи AFD в Україні та діяльність, зокрема Proparco в Україні; · В портфоліо Proparco представлені інвестиції в Україну, зокрема у ВЕС. 					
Finnfund		Борговий капітал	Finnvera	50	www.finnfund.fi
<ul style="list-style-type: none"> · У грудні 2023 Уряд Фінляндії підготував "Національний План Фінляндії: відбудова України", в рамках якого передбачено спеціальне виділення для Finnfund €25 млн, які мають бути використані до кінця 2025 р. на інвестиції в Україну. Кошти будуть спрямовані на проекти за участю фінських компаній, зокрема в сфері енергетики; · Finnfund приділяє особливу увагу секторам, які є критично важливими для сталого розвитку, до яких відноситься ВДЕ. 					

Джерело: аналіз KSE Institute

²⁸ - <https://www.ebrd.com/news/2023/ebd-and-dfis-establish-ukraine-coinvestment-platform.html>